



Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

4. prosinca 2019. *

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zaštita oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti za poljoprivredne i prehrambene proizvode – Uredbe (EZ) br. 510/2006 i (EU) br. 1151/2012 – Članak 13. stavak 1. – Uredba (EZ) br. 583/2009 – Članak 1. – Registracija naziva ‚Aceto Balsamico di Modena (ZOZP)‘ – Zaštita sastavnih dijelova tog naziva koji se ne odnose na zemljopisne oznake – Doseg”

U predmetu C-432/18,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka), odlukom od 12. travnja 2018., koju je Sud zaprimio 2. srpnja 2018., u postupku

Consorzio Tutela Aceto Balsamico di Modena

protiv

Balema GmbH,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: E. Regan, predsjednik vijeća, I. Jarukaitis (izvjestitelj), E. Juhász, M. Ilešić i C. Lycourgos, suci, nezavisni odvjetnik: G. Hogan,

tajnik: D. Dittert, načelnik odjela,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 23. svibnja 2019.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Consorzio Tutela Aceto Balsamico di Modena, A. Ringle i A. Rinkler, *Rechtsanwälte*,
- za Balema GmbH, C. Eggers i C. Böhrler, *Rechtsanwälte*,
- za njemačku vladu, J. Möller, M. Hellmann i U. Bartl, u svojstvu agenata,
- za grčku vladu, G. Kanellopoulos, A.-E. Vasilopoulou i E.-E. Krompa, u svojstvu agenata,
- za španjolsku vladu, A. Rubio González i L. Aguilera Ruiz, u svojstvu agenata,
- za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju S. Fiorentina, *avvocato dello Stato*,

* Jezik postupka: njemački

– za Europsku komisiju, B. Eggers, D. Bianchi, B. Hofstätter i I. Naglis, u svojstvu agenata, saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 29. srpnja 2019., donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 1. Uredbe Komisije (EZ) br. 583/2009 od 3. srpnja 2009. o upisu naziva u Registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla (Aceto Balsamico di Modena (ZOZP)) (SL 2009., L 175, str. 7.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 7., str. 282.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Consorzio Tutela Aceto Balsamico di Modena (u daljnjem tekstu: Consorzio), skupine proizvođača proizvoda pod nazivom „Aceto Balsamico di Modena (ZOZP)”, i društva Balema GmbH o korištenju potonjeg pojmom „balsamico” na etiketama proizvoda na bazi octa koji ne odgovaraju tehničkoj specifikaciji te zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla (u daljnjem tekstu: ZOZP).

Pravni okvir

Uredba (EZ) br. 510/2006

- 3 Uredbom Vijeća (EZ) br. 510/2006 od 20. ožujka 2006. o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (SL 2006., L 93, str. 12.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 4., str. 184.) stavljena je izvan snage i zamijenjena Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2081/92 od 14. srpnja 1992. o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (SL 1992., L 208, str. 1.). Ta je uredba – s učinkom od 3. siječnja 2013. – i sama u najvećem dijelu stavljena izvan snage i zamijenjena Uredbom (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL 2012., L 343, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 25., str. 31. i ispravak SL 2015., L 191, str. 9.).
- 4 Članak 3. stavak 1. drugi podstavak Uredbe br. 510/2006 čiji je tekst preuzet iz članka 3. stavka 1. drugog podstavka Uredbe br. 2081/92 – a koji se sada u bitnome nalazi u članku 3. točki 6. Uredbe br. 1151/2012 – navodio je:

„U smislu ove Uredbe, ‚naziv koji je postao generički’ znači naziv poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji je unatoč povezanosti s mjestom ili regijom u kojoj je poljoprivredni ili prehrambeni proizvod prvobitno proizveden ili stavljen na tržište, postao uobičajenim nazivom nekog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda u Zajednici.”

- 5 Članak 7. Uredbe br. 510/2006 naslovljen „Prigovor/odluka o registraciji” u svojem je stavku 1., kao i u svojem stavku 5. prvom, trećem i četvrtom podstavku, predviđao:

„1. Svaka država članica ili treća zemlja može u roku od šest mjeseci od dana objave u *Službenom listu Europske unije* [jedinstvenog dokumenta i upute na objavljivanje specifikacije], podnijeti prigovor na predloženu registraciju, podnoseći Komisiji valjano obrazloženu izjavu.

[...]

5. Ako je prigovor dopušten [...] Komisija poziva zainteresirane strane da započnu odgovarajuće savjetovanje.

[...]

Ako se ne postigne dogovor, Komisija donosi odluku u skladu s postupkom [iz članaka 5. i 7. Odluke Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji (SL 1999., L 184, str. 23.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 17., str. 36.)], uzimajući u obzir pravednu i tradicionalnu uporabu i stvarnu vjerojatnost zabune.

Odluka se objavljuje u *Službenom listu Europske unije*.”

- 6 Te su odredbe u bitnome preuzete u članku 51. stavku 1. prvom podstavku, članku 51. stavku 3. prvom podstavku, članku 52. stavku 3. točki (b) i članku 52. stavku 4. Uredbe br. 1151/2012.
- 7 Članak 13. stavci 1. i 2. Uredbe br. 510/2006, čiji je tekst bez bitne izmjene preuzet iz članka 13. stavaka 1. i 3. Uredbe br. 2081/1992 – a koji se sada nalazi u članku 13. stavcima 1. i 2. Uredbe br. 1151/2012 – navodio je:

„1. Registrirani nazivi zaštićeni su od:

- (a) bilo kakvog izravnog ili neizravnog komercijalnog korištenja registriranog naziva za proizvode koji nisu obuhvaćeni registracijom, ako su ti proizvodi usporedivi s proizvodima registriranim pod tim nazivom, ili ako se korištenjem tog naziva iskorištava ugled zaštićenog naziva;
- (b) bilo kakve zloupotrebe, oponašanja ili podsjećanja, čak i ako je označeno pravo podrijetla proizvoda, ili ako je naziv proizvoda preveden, ili ako mu je dodan izraz poput ‚stil‘, ‚tip‘, ‚metoda‘, ‚kako se proizvodi u‘, ‚imitacija‘ ili slično;
- (c) bilo kakve druge lažne oznake ili oznake koja dovodi u zabludu glede izvora, podrijetla, prirode ili bitnih osobina proizvoda na unutarnjoj ili vanjskoj ambalaži, na promidžbenim materijalima ili dokumentima koji se odnose na dotični proizvod, te od pakiranja proizvoda u ambalažu koja stvara pogrešnu predodžbu o njegovom podrijetlu;
- (d) bilo kakve druge prakse koja može potrošača dovesti u zabludu glede pravog podrijetla proizvoda.

Kada registrirani naziv sadrži u sebi naziv poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji se smatra generičkim, korištenje toga generičkog naziva za odgovarajući poljoprivredni ili prehrambeni proizvod neće se smatrati suprotnim točkama (a) ili (b) prvog podstavka.

2. Zaštićeni nazivi ne mogu postati generički.”

Uredba br. 583/2009

- 8 Uredba br. 583/2009 donesena je, kao što to proizlazi iz njezinih uvodnih izjava, na temelju Uredbe br. 510/2006, osobito njezina članka 7. stavka 5. trećeg i četvrtog podstavka.
- 9 Uvodne izjave 2. do 5., 7., 8. i 10. do 12. Uredbe br. 583/2009 glase:

„(2) Njemačka, Grčka i Francuska dostavile su prigovore na registraciju u okviru članka 7. stavka 1. Uredbe [br. 510/2006]. [...]

- (3) Prigovor Njemačke odnosio se posebno na zabrinutost da će registracija ‚Aceto Balsamico di Modena‘, kao zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla, imati štetan učinak na druge proizvode koji se legalno stavljaju na tržište posljednjih pet godina i prodaju kao Balsamessig/Aceto Balsamico, kao i na navodni generički karakter tih pojmova. [...]
- (4) Prigovor Francuske odnosio se na činjenicu da ‚Aceto Balsamico di Modena‘ nema vlastiti ugled koji bi se razlikovao od ‚Aceto Balsamico tradizionale di Modena‘, koji je već registriran kao zaštićena oznaka izvornosti u okviru Uredbe Vijeća (EZ) br. 813/2000 [od 17. travnja 2000. o dopuni Priloga Uredbi Komisije (EZ) br. 1107/96 o registraciji oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti u skladu s postupkom utvrđenim u članku 17. Uredbe (EEZ) br. 2081/92 (SL 2000., L 100, str. 5.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 2., str. 179.)]. Francuska smatra da bi potrošači mogli biti obmanuti s obzirom na karakter i podrijetlo dotičnog proizvoda.
- (5) Grčka je naglasila važnost proizvodnje balsamico octa u Grčkoj, koji se stavlja na tržište pod nazivima poput ‚balsamico‘ ili ‚balsamon‘ te negativan učinak što bi registracija naziva ‚Aceto Balsamico di Modena‘ imala na te proizvode koji se legalno stavljaju na tržište već najmanje pet godina. Grčka također smatra da su pojmovi ‚aceto balsamico‘, ‚balsamic‘ itd. generički.
- [...]
- (7) S obzirom da u zadanom roku nije postignut sporazum između Francuske, Njemačke, Grčke i Italije, Komisija mora donijeti odluku [...].
- (8) Od znanstvenog odbora za oznake izvornosti, oznake zemljopisnog podrijetla i certifikate posebnog karaktera [...], Komisija je zatražila mišljenje o tome jesu li ispunjeni uvjeti za registraciju. U svojem jednoglasnom mišljenju dostavljenom 6. ožujka 2006. Odbor je naveo da naziv ‚Aceto Balsamico di Modena‘ uživa nepobitan ugled na nacionalnom i međunarodnom tržištu, što se potvrđuje njegovom čestom primjenom u brojnim kuharskim receptima u mnogim državama članicama i njegovim čestim spominjanjem na internetu, u tiskanim i drugim medijima. ‚Aceto Balsamico di Modena‘ zato ispunjava implicitan preduvjet za proizvod koji ima poseban renome povezan s tim nazivom. Odbor ukazuje na činjenicu da su ti proizvodi na tržištu već stotinama godina. Odbor također naglašava da su ‚Aceto Balsamico di Modena‘ i ‚Aceto Balsamico tradizionale di Modena‘ različiti proizvodi s obzirom na njihova svojstva, potrošače koji ih koriste, njihovu primjenu, metodu distribucije, njihovu prezentaciju i cijenu, čime se osigurava ravnopravan odnos prema dotičnim proizvođačima i ne obmanjuje se potrošača. Komisija se u cijelosti slaže s tim stavovima.
- [...]
- (10) Očito je da Njemačka i Grčka nisu uzimale u obzir cjelokupan naziv, tj. ‚Aceto Balsamico di Modena‘, u svojim prigovorima o generičkom karakteru naziva predloženog za registraciju, već samo neke njegove elemente, naime riječi ‚aceto‘, ‚balsamico‘ i ‚aceto balsamico‘, ili njihove prijevode. Međutim, zaštita je odobrena cjelokupnom pojmu ‚Aceto Balsamico di Modena‘ kao cjelini. Pojedinačni sastavni dijelovi pojma koji se ne odnose na zemljopisne oznake mogu se koristiti u cijeloj [Uniji] pod uvjetom da se poštuju važeća načela i propisi pravnog sustava [Unije].
- (11) S obzirom na gore navedeno, naziv „Aceto Balsamico di Modena” potrebno je upisati u registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla.
- (12) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora o zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zaštićenim oznakama izvornosti.”

- 10 Članak 1. Uredbe br. 583/2009 navodi da se „naziv naveden u Prilogu I. ovoj Uredbi upisuje [...] u Registar”. U tom se prilogu navodi „(Aceto Balsamico di Modena (ZOZP))”.

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 11 Društvo Balema proizvodi i stavlja na tržište proizvode na bazi octa koji se dobiva od vina iz regije Baden (Njemačka) koje to društvo prodaje već najmanje 25 godina. Na etiketama tih proizvoda nalaze se složeni natpisi „Theo der Essigbrauer, Holzfassreifung, Deutscher balsamico traditionell, naturtrüb aus badischen Weinen” (Theo, proizvođač octa, dozrijevanje u drvenim bačvama, tradicionalni njemački balzamični ocat, nefiltriran, proizveden od vina iz regije Baden) ili „1. „Deutsches Essig-Brauhaus, Premium, 1868, Balsamico, Rezeptur No. 3 (Prva njemačka tvornica octa, Premium, 1868., Balsamico, receptura br. 3) u koje su uključeni među ostalim pojmovi „Balsamico” i „Deutscher balsamico”.
- 12 Consorzio je, smatrajući da društvo Balema uporabom izraza „Balsamico” povređuje ZOZP „Aceto Balsamico di Modena”, potonjem poslao pismo opomene. To je društvo u odgovoru njemačkim sudovima podnijelo tužbu kojom je tražilo da se utvrdi da ono nema obvezu suzdržati se od uporabe tog izraza na etiketama navedenima u prethodnoj točki za proizvode na bazi octa proizvedene u Njemačkoj. Budući da je ta tužba odbijena u prvostupanjskom postupku, navedeno društvo podnijelo je žalbu koja je prihvaćena, među ostalim zbog toga što ta uporaba nije protivna članku 13. stavku 1. prvom podstavku točki (b) Uredbe br. 1151/2012, s obzirom na to da zaštitu povjerenu tom ZOZP-u Uredbom br. 583/2009 uživa samo naziv „Aceto Balsamico di Modena” u cjelini.
- 13 Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka) – kojemu je Consorzio podnio prijedlog za ponavljanje postupka protiv te odluke – smatra da prihvaćanje te tužbe ovisi o tome povređuje li se uporabom izraza „Balsamico” ili sintagme „Deutscher balsamico” članak 13. stavak 1. prvi podstavak točke (a) ili (b) Uredbe br. 1151/2012, što znači da se najprije treba utvrditi odnosi li se zaštita naziva „Aceto Balsamico di Modena” dodijeljena člankom 1. Uredbe br. 583/2009 samo na taj naziv u cjelini ili obuhvaća i uporabu njegovih pojedinačnih sastavnih dijelova koji se ne odnose na zemljopisne oznake.
- 14 Sud koji je uputio zahtjev smatra da iz članka 13. stavka 1. drugog podstavka Uredbe br. 1151/2012 i sudske prakse Suda proizlazi da zaštita naziva koji se sastoji od nekoliko izraza, koji je registriran kao oznaka izvornosti ili oznaka zemljopisnog podrijetla, može obuhvaćati različite izraze koji ga čine. Međutim, opseg zaštite ZOZP-a koji se sastoji od nekoliko elemenata mogao bi se valjano ograničiti aktom kojim se registrira predmetni naziv. Taj sud također smatra da Komisijino umetanje primjedbi u uvodne izjave uredbi o registraciji zaštićenih naziva – kojima se ograničava opseg zaštite – ne čini nezakonito odstupanje od Uredbe br. 1151/2012 s obzirom na to da Komisija može u skladu s potonjom donijeti odluku o registraciji ako je podnesen prigovor i nije postignut sporazum.
- 15 Sud koji je uputio zahtjev smatra da, u ovom slučaju, uvodne izjave 3., 5. i 10. Uredbe br. 583/2009 govore u prilog tomu da opseg zaštite treba ograničiti na naziv „Aceto Balsamico di Modena” kao cjelinu, uz isključenje različitih sastavnih dijelova koji se ne odnose na zemljopisne oznake. Štoviše, iako bi se, kad je riječ o zaštićenim oznakama izvornosti (u daljnjem tekstu: ZOI) „Aceto balsamico tradizionale di Modena” i „Aceto balsamico tradizionale di Reggio Emilia” – koje su registrirane Uredbom br. 813/2000 – zakonitost slobodne uporabe sastavnih dijelova koji se ne odnose na zemljopisne oznake tih naziva u cjelini trebala ispitivati u svakom pojedinačnom slučaju, s obzirom na članak 13. stavak 1. drugi podstavak točku (b) i članak 13. stavak 1. drugi podstavak Uredbe br. 1151/2012, jer u uredbi kojom su one registrirane ne postoji odredba u tom smislu, što se tiče ZOZP-a o kojemu je riječ u postupku koji se vodi pred sudom koji je uputio zahtjev, ipak ne bi bilo proturječno priznati da je Uredbom br. 583/2009 propisano ograničenje njegove zaštite s obzirom na to da bi nepostojanje pojašnjenja u tom smislu u Uredbi kojom su ti ZOI-ji registrirani lako moglo biti posljedica toga da nije podnesen prigovor.

- 16 U tim je okolnostima Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Obuhvaća li zaštita cjelokupnog naziva ‚Aceto Balsamico di Modena‘ uporabu pojedinačnih izraza koji se ne odnose na zemljopisne oznake iz složenog naziva (‚Aceto‘, ‚Balsamico‘, ‚Aceto Balsamico‘)?”

Zahtjev za ponovno otvaranje usmenog postupka

- 17 Nakon iznošenja mišljenja nezavisnog odvjetnika, Consorzio je dopisom od 7. kolovoza 2019. zatražio ponovno otvaranje usmenog dijela postupka. U prilog svojem zahtjevu Consorzio u biti ističe da se mišljenje nezavisnog odvjetnika temelji na novim elementima o kojima stranke još nisu raspravljale, a koji se odnose na registraciju ZOI-ja „Aceto balsamico tradizionale di Modena” i „Aceto balsamico tradizionale di Reggio Emilia” kao i na činjenicu da bi mogla biti riječ o uobičajenim izrazima te da se predloženi odgovor ne odnosi na pravu problematiku predmeta i da sudu koji je uputio zahtjev ne omogućuje učinkovito rješavanje spora koji se pred njim vodi. Iz tog mišljenja također proizlazi da sud ne raspolaže dovoljnim informacijama za donošenje odluke.
- 18 U skladu s člankom 83. svojeg Poslovnika, Sud može u svakom trenutku, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, odrediti ponovno otvaranje usmenog dijela postupka, osobito ako smatra da stvar nije dovoljno razjašnjena ili ako stranka iznese, po zatvaranju ovog dijela postupka, novu činjenicu koja je takve prirode da ima odlučujući utjecaj na odluku Suda, ili pak ako je u predmetu potrebno odlučiti na temelju argumenta o kojem se nije raspravljalo među strankama ili zainteresiranim osobama iz članka 23. Statuta.
- 19 To u ovom predmetu nije tako. Naime, osim što nije iznesena tvrdnja o postojanju nove činjenice, Consorzio i druge zainteresirane osobe koje su sudjelovale u ovom postupku mogli su iznijeti – kako tijekom pisanog tako i tijekom usmenog dijela postupka – pravne i činjenične elemente koje su smatrali relevantnima za davanje odgovora na postavljeno pitanje. U tom pogledu, osobito kad je riječ o navodno novim elementima na koje se poziva Consorzio, valja istaknuti da je sud koji je uputio zahtjev izričito naveo prvi element u svojem zahtjevu za prethodnu odluku, a da je drugi element osobito navela Komisija u svojim pisanim očitovanjima te da je on ujedno bio predmet pisanog pitanja koje je Sud postavio strankama kako bi na njega odgovorile na raspravi. Tako Sud smatra da, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, raspolaže svim elementima koji su nužni za donošenje odluke te da u predmetu ne treba odlučivati na osnovi nove činjenice ili argumenta o kojem stranke ili zainteresirane osobe nisu raspravljale.
- 20 Usto, kad je riječ o kritikama iznesenima na račun mišljenja nezavisnog odvjetnika, treba s jedne strane podsjetiti da Statut i Poslovnik Suda Europske unije ne predviđaju mogućnost da zainteresirane stranke iznesu svoja očitovanja kao odgovor na mišljenje nezavisnog odvjetnika (presude od 25. listopada 2017., Polbud – Wykonawstwo, C-106/16, EU:C:2017:804, t. 23. i navedena sudska praksa, kao i od 25. srpnja 2018., Mitsubishi Shoji Kaisha i Mitsubishi Caterpillar Forklift Europe, C-129/17, EU:C:2018:594, t. 25.).
- 21 S druge strane, na temelju članka 252. drugog stavka UFEU-a, dužnost je nezavisnog odvjetnika da, djelujući posve nepristrano i neovisno, javno iznosi obrazložena mišljenja u predmetima u kojima se u skladu sa Statutom Suda Europske unije zahtijeva njegovo sudjelovanje. U tom pogledu Sud nije vezan ni mišljenjem nezavisnog odvjetnika ni obrazloženjem koje je dovelo do tog mišljenja. Stoga neslaganje jedne od stranaka s mišljenjem nezavisnog odvjetnika, bez obzira na pitanja koja je ondje razmatrao, ne može samo za sebe biti opravdan razlog za ponovno otvaranje usmenog dijela postupka (presude od 25. listopada 2017., Polbud – Wykonawstwo, C-106/16, EU:C:2017:804, t. 24., kao i od 25. srpnja 2018., Mitsubishi Shoji Kaisha i Mitsubishi Caterpillar Forklift Europe, C-129/17, EU:C:2018:594, t. 26.).

- 22 S obzirom na prethodna razmatranja, Sud, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, smatra da nije potrebno odrediti ponovno otvaranje usmenog dijela postupka.

Prethodno pitanje

- 23 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 1. Uredbe br. 583/2009 tumačiti na način da zaštita naziva „Aceto Balsamico di Modena” obuhvaća uporabu njegovih pojedinačnih izraza koji se ne odnose na zemljopisne oznake.
- 24 U skladu s člankom 1. Uredbe br. 583/2009 u vezi s uvodnom izjavom 11. i njezinim Prilogom I., naziv „Aceto Balsamico di Modena (ZOZP)” registriran je i upisan u registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla. Tako je, u skladu s tekstom tog članka 1., naziv „Aceto Balsamico di Modena” registriran u svojoj cjelini i slijedom toga je u cjelini i zaštićen.
- 25 U tom je pogledu Sud već presudio da, u sustavu zaštite uvedenom Uredbom br. 2081/92, koji je preuzet u Uredbi br. 510/2006 i koji je sada predviđen Uredbom br. 1151/2012, pitanja koja se odnose na zaštitu koju treba dodijeliti različitim sastavnim dijelovima registriranog naziva proizlaze iz ocjene koju nacionalni sud treba provesti na temelju detaljne analize činjeničnog konteksta koji su mu iznijele zainteresirane stranke (vidjeti, u tom smislu, presude od 9. lipnja 1998., Chiciak i Fol, C-129/97 i C-130/97, EU:C:1998:274, t. 38. kao i od 26. veljače 2008., Komisija/Njemačka, C-132/05, EU:C:2008:117, t. 30.).
- 26 Međutim, Sud je također presudio da, kad je riječ o „složenom” nazivu koji je registriran u skladu s Uredbom br. 2081/92, činjenica da za njega ne postoji naznaka – u obliku bilješke na dnu stranice u Uredbi kojom je taj naziv registriran – u kojoj bi se navelo da zahtjev za registraciju nije podnesen za jedan od dijelova tog naziva, ne znači nužno da je svaki od tih dijelova zaštićen. Naime, Sud je pojasnio da čak i ako se pokaže točnim da iz članka 13. Uredbe br. 2081/92 proizlazi da, zbog nepostojanja posebnih okolnosti koje govore suprotno, zaštita dodijeljena tom odredbom obuhvaća ne samo složeni naziv kao takav, nego i svaki od njegovih sastavnih dijelova, to vrijedi samo ako taj sastavni dio nije generičan ni uobičajen izraz (vidjeti, u tom smislu, presudu od 9. lipnja 1998., Chiciak i Fol, C-129/97 i C-130/97, EU:C:1998:274, t. 37. i 39.).
- 27 Budući da je sustav zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti za poljoprivredne i prehrambene proizvode iz Uredbe br. 2081/92 – kad je riječ o zaštiti naziva – bez bitnih izmjena preuzet Uredbom br. 510/2006, a zatim Uredbom br. 1151/2012, i s obzirom na to da su odredbe iz članka 13. te prve uredbe bez bitnih izmjena također preuzete člankom 13. u svakoj od tih uzastopnih uredbi, valja utvrditi da je ta sudska praksa i dalje relevantna te da se također primjenjuje na složene nazive, kao što je to ZOZP o kojem je riječ, koji su registrirani u skladu s Uredbom br. 510/2006 i sada zaštićeni Uredbom br. 1151/2012.
- 28 Međutim, iz posebnih okolnosti registracije naziva „Aceto Balsamico di Modena” Uredbom br. 583/2009 proizlazi da zaštita dodijeljena tom nazivu ne obuhvaća njegove pojedinačne izraze koji se ne odnose na zemljopisne oznake.
- 29 U tom pogledu valja podsjetiti da je izreka akta neodvojiva od njegova obrazloženja, tako da se isti mora tumačiti, ako je to potrebno, vodeći računa o razlozima koji su doveli do njegova donošenja (presude od 27. lipnja 2000., Komisija/Portugal, C-404/97, EU:C:2000:345, t. 41. i navedena sudska praksa, kao i od 29. travnja 2004., Italija/Komisija, C-91/01, EU:C:2004:244, t. 49.).
- 30 U ovom slučaju iz uvodne izjave 8. Uredbe br. 583/2009 proizlazi da naziv „Aceto Balsamico di Modena” uživa nepobitan ugled na nacionalnom i međunarodnom tržištu te da taj složeni naziv kao takav zato ispunjava implicitan preduvjet za proizvod koji ima poseban renome povezan s tim nazivom.

- 31 Štoviše, kad je riječ o prigovorima protiv registracije navedenog naziva koji su podnijele Savezna Republika Njemačka i Republika Grčka, u uvodnoj izjavi 10. te uredbe navodi se da te države članice „nisu uzimale u obzir cjelokupan naziv, tj. ‚Aceto Balsamico di Modena‘ [...], već samo neke njegove elemente, naime riječi ‚aceto‘, ‚balsamico‘ i ‚aceto balsamico‘, ili njihove prijevode”; te da je „[m]eđutim, zaštita [...] odobrena cjelokupnom pojmu ‚Aceto Balsamico di Modena‘ kao cjelini te da se [p]ojedinačni sastavni dijelovi pojma koji se ne odnose na zemljopisne oznake mogu [...] koristiti u cijeloj [Uniji] pod uvjetom da se poštuju važeća načela i propisi pravnog sustava [Unije]”.
- 32 Posljedično, u uvodnoj izjavi 11. navedene uredbe navodi se da je „[s] obzirom na gore navedeno, naziv ‚Aceto Balsamico di Modena‘ potrebno [...] upisati u registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla”.
- 33 Tako iz uvodnih izjava Uredbe br. 583/2009 nedvojbeno proizlazi da izrazi iz predmetnog ZOZP-a koji se ne odnose na zemljopisne oznake, odnosno „aceto” i „balsamico”, kao i njihova kombinacija i njihovi prijevodi ne mogu uživati zaštitu koja je dodijeljena Uredbom br. 510/2006 i koja je ZOZP-u „Aceto Balsamico di Modena” sada osigurana Uredbom br. 1151/2012.
- 34 Štoviše, s jedne strane, nesporno je da je pojam „aceto” uobičajeni naziv, kao što je to Sud već utvrdio (vidjeti, u tom smislu, presudu od 9. prosinca 1981., Komisija/Italija, 193/80, EU:C:1981:298, t. 25. i 26.). S druge strane, pojam „balsamico” je u talijanskom jeziku prijevod pridjeva „balzamični” koji nema nikakvu zemljopisnu konotaciju i koji se, kad je riječ o octu, uobičajeno rabi za označavanje octa koji karakterizira kiselkasto-slatki okus. Stoga je također riječ o uobičajenom izrazu u smislu sudske prakse navedene u točki 26. ove presude.
- 35 Napokon, kao što je to nezavisni odvjetnik u bitnome naveo u točkama 57. i 58. svojeg mišljenja, to se tumačenje dosega zaštite dodijeljene predmetnom ZOZP-u nameće u pogledu registracija ZOI-ja „Aceto balsamico tradizionale di Modena” i „Aceto balsamico tradizionale di Reggio Emilia”, koje je uostalom, kao što je to navedeno u uvodnim izjavama Uredbe br. 583/2009, Komisija također uzela u obzir prilikom donošenja potonje. Naime, za uporabu pojmova „aceto” i „balsamico” u tekstu tih ZOI-ja kao i za uporabu njihove kombinacije i njihovih prijevoda ne može se smatrati da ugrožava zaštitu dodijeljenu predmetnom ZOZP-u.
- 36 S obzirom na prethodna razmatranja, na postavljeno pitanje valja odgovoriti da članak 1. Uredbe br. 583/2009 treba tumačiti na način da zaštita naziva „Aceto Balsamico di Modena” ne obuhvaća uporabu njegovih pojedinačnih izraza koji se ne odnose na zemljopisne oznake.

Troškovi

- 37 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (peto vijeće) odlučuje:

Članak 1. Uredbe Komisije br. 583/2009 od 3. srpnja 2009. o upisu naziva u Registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla (Aceto Balsamico di Modena (ZOZP)) treba tumačiti na način da zaštita naziva „Aceto Balsamico di Modena” ne obuhvaća uporabu njegovih pojedinačnih izraza koji se ne odnose na zemljopisne oznake.

Potpisi